

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיזו אייזנברג

"כאילו ילדו" הרב משה אדרעי

התארכה, ולמעשה את כל חיי מאז הקדשתי לבית הספר למלאכה, וזאת על פי הדרכות שקיבלתי לאורך השנים מהרבי. כעבור כשנה התעוררה בעיה בנוגע למעמדי מול שלטונות הצבא מאחר שכבר לא הייתי תלמיד מן המניין בישיבה. בעקבות השתדלות הנהלת הישיבה מול 'ועד הישיבות' הוסדר מעמדי בתוך בית הספר למלאכה. בעקבות כך קיבלתי מכתב מהרבי ובו בירך אותי בברכת "הצלחה בעבודת הקודש".

בשנת תשכ"ו (1966), נסעתי לראשונה לרבי לחודש תשרי. הצטרפתי אז לחברי הכיתה שלי מהישיבה שנסעו לרבי ללמוד שם במשך כחצי שנה במסגרת ה'קבוצה' מארץ הקודש. רציתי מאוד להישאר שם ללמוד יחד עם חבריי, אך כשכתבתי על כך לרבי, תשובתו החד משמעית הייתה שעלי לשוב ארצה לבית הספר למלאכה.

בשנת תש"ל (1970), התחנתני. מוצאה של אשתי מאנגליה, ולכן החתונה התקיימה שם, ואחרי החתונה נסענו לרבי ונכנסנו יחד ליחידות. חמי, הרב יחזקאל אונסדארפער, כתב מכתב ארוך לרבי בו ביקש שיורה לי לעזוב את תחום ההדרכה בפנימייה של בית הספר למלאכה, ולהמשיך רק בתפקידי הוראת לימודי הקודש. כשנכנסנו ליחידות הגשתי לרבי את המכתב הזה, אך כבר בתחילת היחידות אמר לי הרבי, "יתגבר על כל המונעים ומעכבים מבית ומחוץ וימשיך בהדרכה ובהצלחה מופלגה".

הייתי כותב לרבי דו"חות בקשר לנעשה בבית הספר למלאכה ובקשר לפעולותיי עם הבוגרים, וזכיתי לתשובות מעודדות מהרבי. הרבי כאמור ייסד את בית הספר בתחילת נשיאותו, וידוע היחס וההתעניינות המיוחדים של הרבי בכל פרט ופרט הקשור למוסד, כפי שניתן גם להיווכח מהמכתבים הרבים שהתפרסמו בסדרת אגרות קודש הקשורים לבית הספר למלאכה. פעם כתבתי לרבי על הסדר לפיו התלמידים נשארים שלוש שבתות בפנימייה ונוסעים מידי שבת רביעית לביתם. הרב חדקוב אמר לי אחר כך שהרבי מתעניין לדעת האם דאגתי לקשר את התלמידים לבתי חב"ד בערי מגוריהם, כדי שבבואם

הייתי בן אחת עשרה כשמשפחתי עלתה ארצה ממרוקו. אבי נפטר שלוש שנים קודם לכן, ועל אף רצונו העז לעלות לארץ הקודש, לא זכה לכך. הגענו דרך מרסיי באנייה לנמל חיפה, ומשם שלחו אותנו למעברה במגדל-אשקלון. יום אחרי שהגענו לשם, יצאתי לשוק המקומי, נעמדתי שם עם שני דליי קרח ופטל ומכרתי שתייה במטרה לסייע בפרנסת הבית הדחוקה. למחרת הגיע לשם הרב ישראל לייבוב, מנהל צעירי אגודת חב"ד, וכשראה ילד עם כיפה, חיכה עד שאסיים ובא אתי הביתה למעברה. בהשפעתו, עברנו כעבור יומיים ואחי יעקב, שהיה מבוגר ממני בשנתיים, ללמוד בתלמוד תורה חב"ד בלוד, ובהמשך בתל אביב. כך החל הקשר שלי עם חב"ד.

כעבור כמה שנים, בתחילת שנת תשכ"ב (1961), כאשר כבר למדתי בישיבה הגדולה בלוד, הגיע לישיבה הרב מרדכי לויין שניהל אז את בית הספר למלאכה בכפר חב"ד, וגייס אותי לשמש מדריך בבית הספר. בית הספר למלאכה שנוסד בהוראת הרבי בשנת תשט"ו (1956) עמד תחת הנהלת ישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בארץ הקודש, ובו שולבו לימודי קודש לצד לימודי מקצוע במגוון מגמות. תחילה סברתי שמדובר בתקופה קצרה של כמה ימים או שבועות ספורים, אך שהייתי במקום

«

לבינתם לשבת ולחופשות יימשך הקשר עם התלמידים וההשפעה עליהם.

בשנת תשל"ד (1974) ביקרתי אצל הרבי ונכנסתי ליחידות ובאותה הזדמנות הכנתי מראש כמה שאלות בנוגע לעבודתי בבית הספר למלאכה. לפניי נכנס הרב ישעיה גופין, ששימש אז כמנהל בית הספר למלאכה, וכשיצא הוא ביקש ממני לשאול את הרבי מהי הדרך למשוך תלמידים מצוינים לבית הספר. הוספת את השאלה הזו לשאלותי, והרבי ענה לי עליה תחילה. תוכן תשובתו הייתה שאין צורך בשום פרסום מיוחד, אלא צריך שיהיו מורים, מחנכים ומדריכים מצוינים, וזה מה שימשוך תלמידים מצוינים. הרבי הוסיף והדגיש שכך ניתן אפילו להכפיל את מספר התלמידים (למדו אז במוסד מעל 500 תלמידים), ולכן אמר שאין מקום "לעמוד אתם [על המקום - עם המורים, בנושא שכם] על לירה או לירה וחצי", שהרי כתוצאה מכך יהיה גידול במספר התלמידים, וממילא יתווספו גם תקציבים רבים.

בהמשך שאלתי את הרבי לגבי זמני התפילה בשבתות. מאחר שבית הספר נחשב לסניף של ישיבת "תומכי תמימים", נהגנו להתחיל בשבת את תפילת שחרית בשבת בשעה עשר, כפי שנהוג בבתי כנסת בריכוזי חסידי חב"ד ובישיבות, שלפני שחרית לומדים כשעה וחצי חסידות כהכנה לתפילה. אך, סיפרתי לרבי שיש בין התלמידים כאלה שאינם מבינים מדוע מאחרים להתפלל אחרי זמן תפילה. הרבי אמר שככלל, נושא זה שייך להנהלה, אולם הוא הורה להתחיל עם התלמידים את התפילה באופן שיספיקו את זמן תפילה, ולהסתפק בלימוד מקוצר של רבע או חצי שעה חסידות לפני כן.

בכלל, בעניין חינוך ליראת שמיים, אמר הרבי שיש להמשיך ולנהוג עם התלמידים כפי שחונכו במסגרות הישיבתיות, לשמור על כל ההידורים והמנהגים שהורגלו, למשל: שלא לגלח את הזקן, ליטול נטילת ידיים בסמוך למיטה, קריאת שמע על המיטה וברכת המפיל לפני השינה, מים אחרונים לפני ברכת המזון, וכן הלאה. הרבי הדגיש שאין שום הבדל בין תלמיד בבית הספר למלאכה לבין בחור בישיבה, למעט העובדה שכאן היו עוסקים חצי יום בלימוד מלאכה.

ביקשתי אז הכוונה גם כיצד צריכה להיות הגישה לתלמידים קשים ובעייתיים. הרבי אמר שאי אפשר לקבוע בזה כלל אחד, והדבר תלוי מאוד באופי האינדיבידואלי של כל תלמיד ותלמיד. הוא המליץ להיוועץ במוסדות נוספים שפועלים במתכונת דומה לזו של בית הספר למלאכה, כמו השלוחה בקרית מלאכי או מוסד מקביל של החינוך העצמאי, וללמוד מההתמודדות שלהם.

בין השאר, כתבתי אז לרבי בנוגע לעומס העבודה הגדול

המוטל על המדריכים, וציינתי שמדריך שרוצה לעשות את עבודתו בנאמנות ובמסירות, חייב לשהות במקום מהבוקר עד הלילה. הצעת הרבי הייתה לפצל את האחריות בין שני מדריכים, אחד שיהיה אחראי בשעות הבוקר, והשני בערב. "לא צריך שאחד יהיה אחראי על כל סדר היום", אמר הרבי. הרבי גם שב והדגיש כי אף שהעסקת שני מדריכים תעלה יותר כסף, אך הדבר כדאי ומשתלם אפילו כלכלית, משום שכתוצאה מכך שההדרכה תהיה איכותית יותר, יגיעו יותר תלמידים.

כשדיווחתי להנהלה על תשובת הרבי התעוררה שאלה איך זה יעבוד בפועל בשטח כאשר העבודה מתחלקת בין שני מדריכים - על מי תהיה מוטלת האחריות? אני הצעתי שהכוונה הייתה שלמעשה תמיד שני המדריכים מתעניינים ודואגים לתלמידים, אלא שיש חלוקת עבודה כך שבזמנים מסוימים עיקר האחריות מוטלת על האחד, ופחות על השני, ובזמנים אחרים זה מתחלף, בדומה לחלוקת עבודה שבין אבא לאמא, שבוודאי תמיד שניהם מתעניינים ודואגים לשלום ילדיהם, אם כי עול הטיפול בפועל מתחלק ביניהם בזמנים שונים. ההנהלה כתבה לרבי את הדברים, והרבי אישר שאכן לכך התכוון.

כשנה קודם לכן ביקרתי עם אשתי אצל הרבי. היו לנו אז שני ילדים, ובפתק שרשמתי לפני הכניסה ליחידות ביקשתי ברכה עבור תלמידי בית הספר למלאכה וכן עבור הילדים שלי. הרבי התייחס לעובדה שהקדמתי להזכיר את התלמידים לפני ילדי שלי, וציין שנכון הדבר שביקשתי עבור ילדי בדיוק כמו עבור ילדי בית הספר למלאכה, שלגביהם נאמר "כל המלמד בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו".

הרב משה אדרעי שימש בתפקידי הוראה והדרכה שונים בבית הספר למלאכה משנת תשכ"ב (1961) ועד שנת תשנ"ו (1996), וממשיך עד היום לעמוד בקשר עם בוגרי בית הספר הרבים. הוא רואיין בביתו בכפר חב"ד בחודש טבת תשע"ו (2016).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

« תשי"ב (1952) — הרבי הורה לרב משה גוראריה מתל אביב לערוך התוועדות עם תלמידי הישיבה הלומדים ב-770, לרגל יום פטירתו של משה רבינו שחל בז' באדר. הרבי ביאר כי אף שיש הנהגים להתענות ביום זה, ראוי שנאמר 'לחיים'. ז' באדר

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018

784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213

© כל הזכויות שמורות 2015